

uvis i det Spørgsmaal. Det kunde være, at vor Produktion i Virkeligheden ikke var stor nok til at holde saadanne to Specialfabrikker i Gang og paa en saadan Maade, at de kunde levere Lokomotiverne baade tilstrækkelig gode og tilstrækkelig billige til den danske Stats og til de private Forbrug. Ej heller er jeg sikker paa, at det vil være en forsvarlig Udvej at gaa: at samle det hele i et Statsværksted. Men der er en tredje Mulighed, som jeg synes er meget heldigere, og det er den, at betragte Lokomotivet som den complicerede Maskine, det er, sammensat af mange forskellige Dele: Dampkedlerne, Hjulene, Drivstængerne og meget mere. Jeg tror, at hvis man specialiserede Arbejdet og udbød det til de forskellige Fabrikker, som kunde paatage sig det ustykkede Arbejdes Udførelse, og samlede det hele paa et Statsværksted, vilde man faa 1ste Klasses Maskiner til lige saa billig Pris, som man vilde kunne faa dem til i Udlandet. Det vil jo blive de sagkyndiges Sag nærmere at overveje dette. Jeg vil lægge et godt Ord i Vægtskaalen for, at man skridter til disse Overvejelser, ud fra den bestemte Forudsætning, at man ikke vil være med til at indføre nogen ny Art af Protektionisme, og jeg tror, saa vidt jeg kender til det, at dette heller ikke paa nogen Maade skulde være nødvendigt.

Med Hensyn til de Tilfælde, som min ærede Sidemand meddelte, hvor Italianere vare billigere end de danske, vil jeg sige, at jeg deri kun ser et af de Tilfælde, hvor en stor udenlandsk Fabrik, som maaske har 100, 200, 300 Stykker Maskiner af samme Art under Arbejde paa een Gang, er i Stand til, med Fremtiden for Øje, at knuse Konkurrencen paa et bestemt Sted ved at levere Maskinerne for det halve af hvad de koste, ja næsten for ingen Ting, i Haab om, at naar de have slaaet deres Konkurrenter ihjel, ville de ved næste Aars Licitationsbetingelser kunne lægge baade 10, 20 og 30 Procent paa Prisen. Men, som det er oplyst, at det ogsaa har fundet Sted i den milanesiske Fabrik, og efter hvad der siges, skulle Priserne siden den Gang være stegne betydeligt derover.

Hvis denne Tanke kan udføres saaledes, at Arbejdet kan komme de danske Fabrikker til gode, uden at vi skabe Protektionisme derved, synes jeg, det er en ligefrem Pligt for os at give de danske Fabrikker Lejlighed til at deltage i Konkurrencen, i alt Fald ved Udførelsen af det Arbejde, som Staten her skal have udført. Og regner man med de store Bane-

udvidelser for Øje, er der ingen Tvivl om, at det vil blive Massebestillinger, her er Tale om, Bestillinger af Maskiner i større Mængde, af en bestemt Type og Model, og der er da ingen Tvivl om, at Fabrikkerne ville være i Stand til at levere dem til en meget billigere Pris, end hvor der som nu er Tale om kun at levere et eller to Eksemplarer af samme Maskine. Jeg synes, Tanken er sund og god, og at den bør tages op til Overvejelse, men jeg synes med det samme, at ethvert Haab om at lave ny Protektionisme ad denne Vej skal slaas ned. Jeg kan heller ikke tro, at det har været min ærede Sidemands Mening ved at stille dette Ændringsforslag at ville komme frem med noget i den Retning.

Ministeren for offentlige Arbejder (*Svend Høgsbro*): Jeg takker det ærede Finansudvalg for den Tilslutning, det har ydet alle de af mig stillede Ændringsforslag, og anbefaler dem selvfølgelig til Vedtagelse. Maaske jeg dog maa gøre en enkelt Bemærkning med Hensyn til den Motivering, den ærede fungerende Ordfører (Jensen-Sønderup) gav af de Bevillinger, som ere søgte i Anledning af — jeg kan jo ikke sige den paatænkte Deling af 1ste Trafikkreds, men af det overvældende Arbejde ved denne Kreds. Han talte om, at man vil søge i det kommende Aar at hjælpe sig ved Konstitution eller Konstitutioner. Jeg gaar ud fra som givet, at den ærede Ordfører ikke dermed tænker paa de Embeder, der allerede ere oprettede eller ved de her søgte Bevillinger blive oprettede — dem forudsætter jeg mig bemyndiget til som sædvanlig at besætte endeligt —, men at han kun tænker paa den Medhjælp, der maatte blive nødvendig ud derover.

De to Forslag, det ærede Udvalg enstemmig har stillet for egen Regning, nemlig Forslagene angaaende Volk Mølle og angaaende Bidraget til Flytningen af Randers Varehus, kan jeg efter Omstændighederne tiltræde.

Saa er der Mindretalsforslagene, som nøde mig til nogle Bemærkninger. Der er jo først Mindretalsforslaget under Nr. 261, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) dvælede ved, og som ogsaa den sidste ærede Taler (Alfred Christensen) kom ind paa. Det gaar jo ud paa at bemyndige mig til at undersøge, hvorvidt man kan bygge Lokomotiver her i Landet. Dette Forslag tror jeg at maatte fraraade, ikke fordi det kunde være mig saa meget imod,